

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

62

ՄԵԾՈՒԹ ՄԵՍՏԱՀ
ԳԵԶ ԱԿԱՆ ԷՖԵՆՏԻՆԻՆ

ՐԻՎԱՑԵԹ ԻԹՏԻՂԻ

ԼԻՒԼԵՐԻ ԱՀՄԵՏԻՆ
ՄԻՆ ԳՐ ՊԵՍԻ

ԻՍԹԱՆՊՈԼ

ԶԱՐԻ ԽԱՐԵՏԱ ՀՕ. 20.

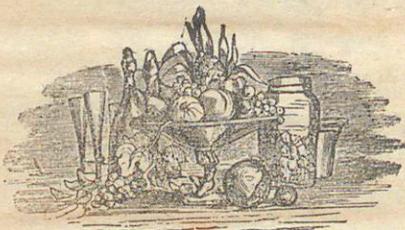
1873

ՄԵՍՏԱՀ ՔԻԹԱՊԸ

ՏԵՐՈՒՆԻ ՔԻԹԱՊՏԱ

ՀԵՐ ՆԻՎ՝ ՄԻՆԿՀՂՊԻ

ՄԵՎԱՌՈՒՏ ՏԵՐ

Ի Մ Թ Ա Ն Պ Ո Լ

ՄԱԹՊԱՍԻ Թ. ՏԵՎՀԵՏՅԱՆ
ԴՐԱԽ ԽԱՐԴՐԱ ՀՕ. 20.

1873

77842

(891-42.)

ԱՐԵՎԻ ՀԱՅ

ԱՏՐԱԳԻ ՎՐԱՆԴԱ

202647 199 2

卷之三

678

121-86

ՄՈՒԳԱՍՏԵՄԻ

ՄՈՒԳՈՏՏԵՐԵ

Մապիւմ տիր քի՝ էրպապը տըդդավ
վէ ասհասը մէրագ էրսէրլյա քիւթիւպի
թէվարիստէ միւթալակէրտէլը օլան
հէր արու զէմանըն, վէ պախուսուս պիզ
զաթ կէօրիւպ իշիթտիրէրի վուդուաթ.
տան երազմաղա շաէմթէ պուլառուզը
միւ փիտ վէ զարացիալ վագըալարը գալէմէ
ալարադ ևասէֆիրինէ եատիկեար պրըա-
զակէմթէլը տիր, վէ չու պապտէ եսէր-
էրի նասա խօշ կէօրիւնիւպ՝ օգումարնա-
բազպէթէրինի ճէլլ իթմէք, վէ պունա-
պինակէն մագսէտի ասկիւրի օլան թէրափ-
յէ յի լիսանիյէ յէ ճիհէթիյէ անլէրէ գո-
լայճա ֆայտսէպախ վէ թէկսիրտապը օլ-
մասը իշիւն, չօգլարը է յէնճէքեարի պիր
թարիքէ սիւլիւր իլէ թօնափ վէ թիւրքէկի
պիր սուրէթտէ թէրթիպ ու հիկեայէ իտէ-
կէլմիշէր տիր քի՝ ասլը օլմատը շէ յէրի
այնի սըհհէթ մագամընտա չու պու շախս
ու շէյ իւղէրինէ իպնա իտէրէք, սըրփ
թասմիաթտէն իպարէթ տիր, նասլը քի-
ասրրուրիգն մէտտահանընտան Գրդ Ահմէտ

Եֆենաի մէրհում տամիթ սլու դապկլոտէն
օլուալ պիղղաթ տիհամքնտան չըդարագ՝
իշխուալ կէօրսիւյիւմիւղ դակլ ու սու-
խէնի զարապէթ ու փայտէ տիհէնի վէյ
ակր վէյ գալէմէ ալուալ վէ էճզա օլարագ
նէշը իթմէթ արդուարնտա սլուլունորդո-
մբուան ինժիւմասընա ըազպէթ սկոյտ-
րածագ զէվաթըն պէր վէչի մէշռուհ տէ-
րունիստէ կէօրէճէրէրի շալսս ու քլոմի
մարտ գէ էջէմիյէթ միրմէ յուպ՝ անճաղ
չիքնայէնի թարզնտան վէ դըսոյի աճի-
պէսիստէն հիսաէ յատ օլմագ իւղրէ , միւ-
թալաստընտան թէլցզիւղ վէ մասզաքի-
սինին թապ ու նէշրինէ պիողի թէշլիդ
իտէճէթ սուրէթուէ հիւոնիւ ըազպէթ իւղ-
րաղ իթալքլէրինտէ օլ պապտէ կիփոյի
խրոմէթէ իսթիսապ իտէրէթ վէյ տէր
վէյ նէշընատէն կէրու սուրմայլ:

* * *

այս այս այս այս այս այս այս այս
այս այս այս այս այս այս այս այս

ՊԱՍՀՓ ԷՓԲԵՆՑԵՆՔ

Կիտէմ օլ կէօղէրի մէսթանէ կէլիր
խաթըրըմա
իպթիստա սունատողի վէյմանէ կէլիր խա-
թըրըմա
Տէսթի ճէվրինտէ նիշէ եըլլար օ դաշը-
եայլն
չէքտիկիմ չլույթի մէրտանէ կէլիր խա-
թըրըմա

Պիր մէսէլ սէօյէր օ շուխի սարարըմ
Փիքրի իլէ
կիւնտէ եիւղ պին դատէր էֆսանէ կէլիր
խաթըրըմա

Պէսի սէլմէղ տէյու պէյհուտէ սիթէմ
է յլէմէզսին
սէվմէմ օլ մէհմէշիսէ եանէ կէլիր խա-
թըրըմա

Նէ եալան սէօյէյիմ օլ շուխ իլէ հէմ
մէճլիս իքէն
նէ ու ահապապ վէ նէ պիկեանէ կէլիր
խաթըրըմա

Խաչիշի զէվզի վիսալընլա պէի՞՞՞միսին
աճէոյ
կէօրիծէք պէն սէնի ճանանէ կէլիր խա-
թըրըմա
ՕԼ սյահ զիւլֆիւ փէրիշանէ տօգունսամ
սէպա
Հալի զարի տիլի տիվանէ կէլիր խաթըրըմա
Աթէշի աշդ իլէ պէն եանսըրըմը անոտրէնա
հալէթի շէմմլէ փէրվանէ կէլիր խաթըրըմա
Տէրտիմի տէօքմէկէ տիլտարէ թիզ էլաէն
Վանըմի
մէսքէնի մախքի սիղիմ խանէ կէլիր խա-
թըրըմա :

Ֆէրման Փէրմայի ըզմիմբում զայի
Սուլթան Մուրատ Խան ալիյեթ իւլ բահմէթ
վէլ կու Գրան Հաղրէթ էրինին է յետմը Տէղ-
լութէրինտէ , վէ վէմանկը սոլթանամիլա-
րբնատ առլու առալիթ ե էրինտէ սալթա-
նաթ քէմալինտէ հէր վէջ իլէ հէր թա-
րաֆտան Փէթհի Գիւթուհաթ , կիւնաթւզ
մէսիրէլէրտէ , կիւնէ մահիմապլէրտէ , սա-
յէսխնուտէ սրուլանձն Տէմիի նաս մէ զադը
մէշը ալին ինը ինթմէքտէ օլ էնմալէրտէ :

ՄԵՇՅՈՒ ՄԵՇՅՈՒ
ԳԵԶ ԱՀՄԵՏ ԷՒԵՆՏԻՆԻՆ
ԹԻԱՆՔ ԽՈՏԻ
ԼԻՒԽՃԻ ԸՀՄԵՏԻՆ
ՍԵՆԳՎԵՐ

Ճէ գալուլը գօնադըարտանը սասպահասը
նա՞սը չըդարար, հայլը զուրուշա լաքին
տալդավուղլուդ ուրֆաթը իլէ տէյլ, վէր-
տիրէցի վէ քենաթի աղորդը փարատա նէ
եօլոտա, եօլու չու քի՛ եաբուզը լիւէէր-
տէն պիր չփիթ բամուդա սարըպ վէ պիր
մուհաֆազա տէրունինէ վաղ իտուա դօ-
նտեսուան էրսիր տէյլ, սասպահասը չըդ-
տըմը իշմէ հանկը դօնադանա իսէ, է-
ցէնտի չըպըրը ալա լիւէն վա՞րմը» տէ-
յու սիւայ իտէր պրատա վար էգէն-
տիմ» տէյլա դօնունտան չըդարըր էօ-
դէնէրէք մուհաֆազանըն գափացընը ա-
չուպ իքի բարմադը իլէ լիւէէրի բամուդ-
տան քրդարմանդ ուղըն, «նասպար իտին է-
ցէնաթիմ մախուտան զամը ալիյէրինիզի ի-
շն եափարմ» տէր էգէնտիտէ մա-
շալան ընք կիւդէլ օրմուշ, պամուն պա-
հանը, տէտի, արթըը կիւդ էլիւ զու-
րուշ չըյյմէմի վար տամես սիդ պիլուսինիզ
էգէնտիմ տափի քենաթի խազինէտարքնա
էմը իտէր ադճէսի վէրիիր. հէր կիթմի-
զի նէրլէր պէօյէ. էգէնտի նէ եափար
լիւէյի, էթապամար ալը քահվէ օնադը-
նա կէօթիւրիւր էօմէ պէրի պըրազըր

դըրսըր քիմսէնին նազարընտատէյլ, նիւ
չին Աևա գուլանըլաճադ պիր չէյ տէյլ
ատի շիշման իշի թագիր օլունան լիւէ-
ըլրանէն տիր. ոչ տէվիրտէ սէքիողի օնու
պիր փարայ լոտէր եա իթմէլ, լոքին լի-
սանը սաթուըըը նէփայիսէ, պէօյէլիրէ
սէնէտէ օն կիճէ պաճադ էվինէ կիսէպի-
լիր, սէպէպ չու քի՛ պիր պիրինէ չըթիշ-
տիրէրէք տիւքքեանտան գալտըրաբգլա-
րը կիսի կէօթիւրիւրէր, հալ պաւ քի
պիր փագըթտան սօնրա ախւքքեանտան
չըդմադ իճապ իթտի, չըդաը իւսիթ եան-
տաքի սօդագտա պիր տիւքքեան թուժ-
տու, չըդարըր տիւքքեանէտէ պիր սա-
պօնճը թաջրնաը : շիմսի օ տիւքքեանա
կիտիւլ լիւէնի սօրանա, զէվալը սամօն
ճը գուլադլարը աղըը իշիթմէլ, աննա-
յըլը թահմին տիր, հէր սազըր էօյլէ
տիր մայլումի վէրաբիշթինիզա՝ սրադ ար-
սընքի էօթէտէն էթպասնմ պիրի տիւք-
քեանա կէվիր պագար քի՛ քիսպ տէ տէ-
յիշմիշ ատէմտէ, լիւէնի Ահմէտ նէր-
տէ տէյու սիւալ իտէր, պուտա սապօ-
նը սօրար զանն իտէրէք տէրի պիր հան-
եա, պու կիրիսա տէտի խայլը ճանիմ,

Ահմէտ աղայը սօրույօրաւմ՝ պու կինէ
քարմաղը կի նապօնըն ճընսընը կէօմթէրիր
«օթուղ փարայ էլլի փարայ» էթուաա
տէրքի «աօսթում մէն պու տիւքքեանէ
կէլէտէն էվիլլ պուրաա պաշտա պիր
ատէմ վար ըսը»:

Սապօնճը — Եյ չիմնի աննատըմ:
Էթպաա — Հա՞ն իշթէ օնու սօրարըմ:
Սապօնճը հիտութիւնէրէք «պիր փարայ
աշաղը օլմաղ, իսթէրալ, իսթէր ալմա»:
Էթպաա — Ամեա լադըրուը աննամայօր
մուշուն հա՛:

Սապօնճը — Պէն լադըրուը աննամա
յօրմուշում հա՛:
Էթպաա — Եյլուլահ տէյէրէք եօլու
նա կիսէր:

Գարըսընտապի թիւթիւնճիւ պու իշն
ֆարկընտա օլուս զունտան, պունա տէրքի,
«էր տիւքքեանա կիլին սապօնը սօրմաղ
քի ճընսընը քի յամբնըն աննատըրսըն» «Եա
նէ սօրազպար» տէտիքտէ, աննատըր»
«իէ տէյիմ» նէրէյէ կիթուի «տտէմ»
«կէլիալ սօրանա իւպիթ եանտաքի սօդա
զա կիթուի տէյէլլիք» սապօնճը «Էհ»
տէր կիտէր եէրինէ օթուրուը տէրսինի

ոլէլէր, լաքին հէր կէլէն լիւլէճիի սօրու
մաղա, էլպէթ սապօնը տա սօրան օլուր
օնատա եօյլէ իւսթիւ եանտաքի սօդադաա
տէյէճէքտիւ:

Ոիր կին ալիրիսի տիւքէանա կէլիու սա
պօնըն ֆիյամբընը սօրարսա, օնատա եօյլէ
իւսթիւ եանտաքի սօդազը կէօմթէրիր.
«պունլար սապօն տէյիլլ մի տիր» տէրսէ
կինէ «իւսթիւ եանտաքի սօդադաա տէտիր ա»,
վայ ամիմա ատամա չաթուըք» . սապօնը
սօրան ատամ» պադ տը քի աննամթամնա
յաճադ պրագըր եօլունա կիտէր . պու
հայէր պէջլէ օլմատա էվիլլքի տիւքեանէ
կիլին էթպաա հայըր եօրուըրուր լիւլէճնին
տիւքքեանընը պիր տիւրիւ պուլամտղ տա,
պարի էվինտէն սիւալ իստէյիմ տէր կիտէր
լիւլէճնին էվինէ գախույը տագ իստէր
լիւլէճի իսէ հէնուղ կիւմիշ պահճէտէ
համուղ պաշնտա չըպուըլ եադ մըշ քէյփ
չաթմատա, դարըսըբէնձիթէ չըզըպ քիմօ
տէյու սիւալ իստէր տէտի «Ահմէտ աղա
պունտա մըշ», պագայըր տէյիա», տուլ
ըրւ գօճառնա կիտէր «սէնի սօրարլադ»
տէր . գօճառը տէր քի «պունտա տէյիլ
տէ», տէֆա գալըրը բէնճիթէ չըգար

տէր ըկալպագսանդունա, պունքուա տէ յիշաէ»
տէ յօթ « լիւլէնի խէրատէն « տէ տիյօ-
րու դրալուր հէջ հավուղ » տէ յերէք,
աննատը քի օլմայաճադ դալդըդ դախույլ
աշուը տէտի, « խայյը օլա դափու թօլ-
տաշը աղա » տէտի « խայյը տըր , պու-
ադշամ էֆէնտինին միսաֆիրէրի զուհուր
խուէնէք, սիլին տէ պաւլունինը լուր խուէնը
տէտի « էֆէնտի յէ մախտուս տուալէր
խուէրիմ , վէ այսգլարընը էօվէրիմ , պու-
կինէլիք ամիկ իթսին » տէտի « վալահի
էֆէնտիմ սէօլէմետինի պէնտէնիլ սէօ-
լյում փադաթ պէնիլ տէ փա պուլայա
քօլլար , դայէթտէ եօրլունում , ըէճա խուէ-
րիմ եօդ տիմէ սէնտէ պէրապէր կիթսիք »
« բէք կիւլէլ » տէ կիպ տօդրու դօնացա կի-
տէրէք , վէ օ կիմէ կիւլէլնէ է յէնփրէք .
մալիւմա՛ էժպապար իշինուէն պաղէն էվ-
փիւը տէ պուլունուր քի հավթատա պիք
կիմէ էվլէրինէ կիթմէ յէ լովնի տիրէք .
կուէճինին կիւլափ յինին կիբնճի կիճէ յէ
թէսատիւ ֆէն օ կիմէ օլ էժպապարտան
պիքինին էվէ կիթմէսի զուհուր խտէր .
կիթափիրանէ պադար քի դարբաք սօմբայը
հազրը էժմիչ օժուլուր թամամա , տէրքէն

չօրպա կէլիր դաշըզլու աղվընսա ալըր ալ-
մազ, մաղմուն խաթրընսա կէլիր, էթպաս
ըքըթ էտիա կիւլմէտէ աղվընսան թրինն
թանէլըրի տըշարը փըրլար գարըսը աէօ-
նիւլ տէր քի «այ էթէնսիմ նէ կիւլիւ-
յօրսուն, ալըտա պիր շէ մի կէօրտիւն
նէ օլտուն» տէտի վայ աղրդտա կէօ-
րէն կիւլմէր մի « տէտի նէ պիլմէյին
խաղմիւնիւն համինէ պագ», տէտի աղա-
սը «հանրմ ադշամ լիլէնի պիլիմ դօ-
նադտա խոի շու իթտի յի մաղմուն խաթր-
ըըմա իւլուսի տէ կիւլտիւմ», տէ յու թա-
րիփ իթմէսի իլէ « հանրմ տայանտայըրպ,
ամսան Հապուոք հանրմատա սէօյէ յիր»,
տէտի «տուր» տուր, ոճնրա սէօյէ եէմէք
սուռը», «պէն չափըդ կէլիրիմ» տէ յէ-
րէք տիշարը լըդար վէ սիկէր օտայէ կիւ-
տիպ բէնճիրէ յի աշար պաշլար չաղըրմաղաւ.
«Հասիալէ հանրմ հու» մէզըիւրէ խէ
չօնուղունու հէնուու պէշիյէ դոյմուշ, տա-
հա ույլուսու կէօթիւրմէմիշ աղայայքէն,
պէշի յին ալմընսան չքրըս բէնճիրէ յէ
կէլիր տէր քի «խայը օլա» տէտի «խա-
յըր տըր գարընտայըրմ, պու կիմէ էթինտի
կէլուսի, էվիլըրի կիմէ վիլմէի դ օնադտա

Եմիշ շունու աէ զյէմիշ » աէ յու թարիփ
իթտիքտէ , քէնտի կիւլտիւքտէն մասառա
պէշիքտէրի չօճուք տափի աղաբրէն հին
հին տէ յու կիւլմէ յէ պաշտար :

Պու եալան պէօյիւճէք իսէ , հիւղի ու
ֆալտալով , օ վագթըն աէ հրինտէ տէվէ-
ճիւքր վասիշահա արզուհալ վիրիքլէք շէօյ
լէքի , ա՝ ման է գէ՛նտիմ աղիդ պաշըն իշիւն
օլսուն , շու լիւլէճի Ահմէտ գուլունուզու
պու ճիվարտան կէշմէնին մէնինէ ֆէրման
պույուրուն , զիրա տէվէլէքրիմիդ օնու կէօր-
տիւքտէ , կիւլէրէք եւրէ չարբըմալարըն-
տան , քէօմիւըէրիմիդ թօղ օլումի փարա
իթմէդ օլույօր » : պունու տափի եալալմ
ամման էվլիլքի եալանտան պիր ֆարգ եօգ
իսէտէ եալմըլ պուլունուում , օգույան վէ
տիննէ յէն տէ ճանը իսթէրաէ ինսանսըն ,
եանի զօր եւէ տէ յիւ , պունլար պիր ճիւ-
վէյի շիյշէտէն իսպարէթ տիր , կէլէփիմ
լիւքէնի յէ պագալըմ նէ՞ եախաճագ :

Պիր կիւն եալը քէնարընտա իէղինիրքէն
պագար քի թըֆլը գայթուան ցրդմըշ , տթա
պինմիշ էօմէտէն պէրի կէլիյօր ողիթթէ-
սամինի լիւլէճի ողիր քէնարա շէքիկիալ
սէլամն տուրատուդուու , թըֆլը եփուղիւնին

կեօրտիւյիւ անտէ էօմէ եանէ չէվիրիր ,
չէվիրտիյի թարափա կիտէր , եինէ պաշը-
նը չէվիրիր , «թա է օնինսէ տուրայլմ պա-
դայլմ» տէտիտէ է օնիւնէ կէշտի . թբֆը
տախի պաշընը է օնիւնէ է յէրէք օրատան
կէշտի . լիւլէճի պէրիտէ ալտը ֆիժիլի ,
«վայ պու նէ , պիզիմ մուհապէթիմիզ
դատիմ իտի , պու կիւն պէօյլէ հա » տէ-
յուլ քէնտի քէնտինէ սէօյլէշէրէք առողու-
արզուհալճը տիւքքեանընա կիտէր , հըրալը
հըրուլը « սէլամի ալէքիւմ » :

Ս.րզուհալճը . Ալէքիւմ սէլամ գարտաշ :
Լիւլէճի . Եօ'գ , դարտաշ մարտաշ լտ-
դըմ տէ յիլ :

Ս.րզուհալճը . ձէլալինմէ հէլէ օթուր ;
Լիւլէճի . Եօ'գ օմուր մօթուրտա պիլմէմ :
Ս.րզուհալճը . Եյ նա՞որլ իտէլիմ :
Լիւլէճի . Նա՞որլ իտէճէքսին՝ պէ դար-
տաշ :

Ս.րզուհալճը . Պաղըրմա ճանըմ :
Լիւլէճի . Պաղըրմա մը , ալիս ալլահ
գըզմըշըմ քի , պա'գ հէլէ թէփէմէ :
Ս.րզուհալճը . Պադտըմ , նէ վար թէ-
փէնտէ :

Լիւլէճի . Տիւման չըգըյօր մը ,

Արզուհալճը. Օրասը Զէյթին պուրմուն
նըն փապրիդասը՞մը, տիւման չրդաճառ :

Լիւլէճի. Ճանըմ էֆքեարըմըն արա-
մինտա էյլէնի յօրմուսուն սէնտէ :

Արզուհալճը. Էյլէնմէտէ յիլ, եանի էֆ-
քեարըմըլ էնսին տէյի վագըթ կէջիրի-
յօրում:

Լիւլէճի. Էյ փէք ալեա, Էյ եազա-
ճա՞գմըմն :

Արզուհալճը. Նէ եազայլո՞ :

Լիւլէճի. Ազզոմտան չրդանիր :

Արզուհալճը. Էվիէլս թիւքիւրիւք չրդալ
եազայլը՞միլ:

Լիւլէճի. Ճանըմ թիւքիւրիւք եազը-
լըլըմը. Եա՛լ թըֆլը ալէյինտէ շէջըլէ կէլ-
միշ պէյլէ կիթմիշ տէյու, պու դատար
քիպիրիք, պիր թանդրը սէլամընա նայիլ
օլսմատըդ հա՛, տէյի վէր:

Արզուհալճը. Պու մուհապպէթնամէ
քիմէ:

Լիւլէճի. Նա՞սը նամէ, արզուհալ արըր
փատիշահա վէրէճէ յիր:

Արզուհալճը. Ճանըմ անհայամատըմ
մատտէյի, վա՛լ կէչ, էֆքեարը պըրագ
Ահմէտ աղա, խթիտանէ կէօնա խէ անա

կէօրէ եազալըմ, պիրա պէյլէ արզուհալ
պիր քիմսէյէ վէրիմէզ, նէ՛րտէ դալուը
փատիշահա տէյիս, արզուհալը փարչա
փարչա էթափ:

Լիւլէճինին աղը պաշմա կէլտի, վէ-
օլմնճա ահվալի արզուհալճըյա աննաթտը,
օտա անա կէօրէ եազըլ էլինէ վիրտի.
օ կիւնտէ ծումասոյա թէսատիւֆ խոռով՝
սէլամիլըտա տօլբու արզուհալը փատի-
շահա ոռւնուու. մէդիւր ալըլ զըրաաթ
էթտի շէյլէ քի, փատիշահա պիր չօդ-
համա ու սէնալէր պատէհու,

Արլունաւ թուլէր մն հոյը հասուի լուլբա, բէ-
ճայէ անէլընիմ պու ուը ուի, ելումէնի շահանէնիշըէ
պուլունանուսա շան ու էֆիեարը ույուն, վէ հէր
մէհ էլ ջանը շանանէնին թէֆլը ունունէնին եյ-
լունուքունիուն, վէտ չէ պէտու իւնունը իւնու-
նուն, էնինէն իւնու ճէշչոյի սէկամա թէսունահակը
իւնուու:

Էնէր ուսու նէյունը շայան պուլմանսա, գուլս-
նունսա ուսունըն շարէնին պարոյը:

Թըֆլը արզուհալըն իմզասընա պագարքի
Լիւլէճի Սհմէտ դուլունուզ եազըլը,
աղը էրտիքի Լիւլէճի պիր օյուն օյնա-

յաճադ, օ կիւնիւ եալը քէնարընտա աէս
բամ վէրմէտիլինաւէն էօթիւրիւ զարէզէն
օլոտուզունու գէհմ իթտի:

Պունուն խըլըրինէ թէֆէքքիւրաէ իրէն,
փասիշա՞ն թըֆիլըյը ըղըրըպ տէտի «ալու նէ
թըֆիլը» տէտի «էֆէնտիմ», պուտալա արը,
պագանանա «պաշըրմին չարէսինէ պագայըրմ»
տէմիշ . «ալահ» միւպարէք վիճուտինիրի
խաթառը կէտայի ընզկեարըլէրտէն մտհա
ֆուզ կըլէյէ, սկզ պիր միւրքինիր,
քիմին նէ հատակի պիզ կիմնատինէ պէօլէ
պիր սիւխան իմմէք ա՛ Շէվքէթիմ»:

Փատիշա՞ն. Հաղըդաթ էօյէ թըֆիլ,
շոնու իրատէ պիր սահ չքրիւ էօրէ վէր
րէլիմ արդուհալը պագալլիմ նէ եռափար:
Վատէհու արդուհալլին ալթմնա «վար էլին-
տէն կէլէնի արդունա գ օյմա» տէյի եագար
թըֆիլյա վէրափ քի լիւլէնիյէ վէրոնին,
թըֆիլ տախի պիր իրատէտէն հիշ խօշան-
մատը, փադաթ փատիշա՞ն նութգու աղա
կէրի տէսնմէլ. անտէն արդուհալըն արա
հէլինէ պիփ օնլուգ ալթուն գ օյտւալ էօյէ
էլինէ վէրափ, ֆիքիր ուրուալիյէ յի կէօրիւր
վայ պէն տիլէնճիմ միշտիմ պանուն իչի՞ննի
վէրտիմ արդուհալը տէյէրէք հըրացնտան

օդումատան եըրթմըն տէյու ֆիլհադիդա
հէմէն ալթունը կէօրափւյիւ իլէ, «վայ
պունուն իչի՞նմի» տէյուպ թամամ եըր-
թաճագ, քէնտիսինի թօվլատը . «տուր
հէլէ պիր պագայըրմ» տէտիտէ կէօրափւ քի
արդուհալ սահանմըշ, եազըյրտա օդուտու
մէմուն օլարագ էօրիւպ աննլնա, անտէն
դօյնաւա գ օյտու . պու ալթուն գ օմագ-
թըֆիլնըն իշի օլոտուզունու աղնատը վէ քէն-
տի քէնտինէ փէհմ խտուպ «հօշունտոյյա,
սանա թըֆիլ տէրէրսէ, պանա տա լիւլէնի
Ահմէտ տէրէր» տիյէրէք եօլա ըէվան օլ-
տուգտա, գալարըրմ իւղէրինտէ լիքի կէօղիւ
ամա պիր ատէմ կէօրափւ քի տիլէնիյօր,
«վէրին պիլ պապայա պիր սատադա պօշ
կէմէյին, չափուգ եխրիւյէն աղա պիր
մանկըր հիմմէթ էթտէ էօյէ կէչ» տէր :

Ախէլէնի Ահմէտ վէլէաիդնա պիր ատէմ
մապիւմա, պունա պիր ֆէնտ խտէնէք
ամինա, ախւշիւնիւր քի քէնտի ածէլէ կիթ-
մէսինի պիլէ ալիլ ֆէրը խտիյօր, «նո՞սըլ
խտէ յիմ» տէր. նասրլսա տիլէնճինին ետ-
նինա կէլիպ տէրքի, «ու վագլդ տա եօդ
նի՞ճէ իթտէք. պապա՛ շու ալթունը պօշ
գո՞րմըրն»:

Տիւլէնծի «պօղայրմ» տէ յուակ ալտը աղը
զընա աթտը, վէ էվէլքի մէնվալ իւզիէ
տիւլէնմէ յէ սրտշատը:

Լիւլէնծի. Պատր' պօղընտըմ շու աբ-
թունու իշխմէ կիտէ յիմ:

Տիւլէնծի. Նա՞ոը ալթուն:

Լիւլէնծի. Վ'այ պօղարբմ տէտին եա,
պօղտա դաշ փարայ ալրդօրսան ալը գո,
դուսուրտունու պանա վէր, եա ալթունումի-
վէր շունտան կիտէ յիմ:

Տիւլէնծի. Ատամ'նէ՞ սէօյէ յօրսուն, պու-
նէ՞ իգիթիրա, պէն սորբա՞ֆիւլըմ քի ալ-
թունը պօղայրմ:

Լիւլէնծի. Պիլմէմ, ալթունը աղղնա
աթտըն, սագըն եռթմայասըն հա՛, սօնրա
դարնենը եարար ըրդարըրըմ, պիլմիշ օլտէ
անա կէօրէ տակրան:

Տիւլէնծի. Եա՛ բապոիմ, նէ՞ պէլայա օղ-
րատդ, կիթիշնէ պէտէ յու պաղըրընճա,
սէյրինտէ պուլունանլար տէտիլէր քի,
«աղա կիւնահ տըր ալիլէ ճէֆա վէրմէ,
այըպ տըր հատէ, կէօրմէ՞յօրմուսուն տի-
լէնծի պու, հիշ անա ալթուն վէրիլիր՞մի
պօղ տէ յու:

Լիւլէնծի. «Եօյէ եա, շիմոի սիդի նա՞ոըլ

ինանտըրմալը» տէ յէրէք պիր թարափա չէ-
քիլու ամմա քէնտի քէնտինէ գուրոյօր քի,
«վայ պէն շունա պունա տէք իտէ յիմ տիւ-
շիւնիւրքէն տէքէ՞մի կէլէ յիմ, էլպէթ պու
ալիլ պիր արաեէրինտէն դալդարա՛, շունու
գօլայրմ պադայրմնէ՞րէ յէ կիտէր տէ յուպ
պիր եէրէ կիզիէնտի, նէ՞ վագըթատադ,
ագշամ օլուր. ալիլ դալդար կիթմէտէ,
պու արող սըրա կիտէ կիտէ պագար քի
պիր սօդաղա սափար վէրանէլէրտէ պիր
գուլպէ հօնիւնտէ տուրուր. չըգարըր ճէ-
պինտէն անախմթալը գափույը աշմատա,
նասըլսա լիւլէնծի տէ շէօյէ ուսուլ եէ պիր
սինէ յին եկուրիւմէսի վէ նէ գէսոլէնմէոի կի-
պի անտէն եկիէլ իշէրի կիրիպ քէօշէնին
պիրինտէ կիզիէնտի. զիրա «քէօր կէօրմէզ
սէզէր» սէզո՞մի պիր քէրըրէ տէ յնէքիէ
արար, արթըգ մա՛ պալալահ պուլո՞ւմու
կայրու ալլահ եարաթար տէմէզ, հէլէ
ֆարգընա վարմայրպ, պիր փարչա գըրընթը
ելէ կիւյա գարնընը տոյուրուր. անտէն
եկուրիւն գանատընը աշըպ եաթաղը ինտի-
րիր սէրէր. ալթընտա պուլունան գափաղը
անիտէ աշըպ պիր դավանող չըգարըր,
«կէլ գալանօղում սանա պիր ալթուն

տահա, հիշ պէօյլէ շաշկընլըդ օլուրմու, ալթունը պօզ տէ յու պանա վէրաի. օլան պէն սարրա՞ֆմըլըմ ա՛քէրաթա, նէ յիսէ շիմտի պագալըմ ալթունըմը ալտըն իւստիւնիւմի» տէ յէրէք ալթունը դավանօղա դօյուպ եէրինէ եէրէշտիրիր. լիւլէճի տէ դավանօղուն եէրինէ նիշան դօր, տէրքէն ալիլտիր եաթար պաշար խօրուլ խօրուլ խըրլամայա. սաաթ տա եքի բատտէլըտէ մահիթապլը տա պիր հավա, լիւլէճի դալ դրպ եալաշ եալաշ գտվանօղա եանաշը, եքի էլի իլէ թութար հէլէ կիւճ իլէ եօդարը ցրդարըր, պէլինտէն գուշաղընը չէօզէր դավանօղու. իշնէ եէրէշտիրիր, վէ իքի ուռ ձունու պիր եէրէ կէթիրիպ օմուլունա ալըր ֆիքրինտէն տէրքի «իմտի պու դափոյլը աշըպ գափամատամըր հիւնէր» հէլէնէ յիսէ սէստիզէ օնու տա պէճէրիր շէօյլէ քի՝ պիթթութիպ քէնտիսինի տիշարը աթար. «օ՛խ անսալնը, կէօրտիւն ալթունը նա՞ոը ալըրլար ըրիլ, արթըդ իւսմիւնիւ տէ սէն ալ փէզէվէնը» տէ յէրէք տօղուու էվինէ կիստէր:

Խրթէսի կիւն սապահլայըն էսկի պիւսկիւ ալիննի գըյափէթէ էլինէ պիր տէ յնէք

ալըպ, եիւդիւնիւն պիր դաշ եէրինէ վէ կէօլէրինին իւսմիւնէ թալեօն եագլուը եափրալըրը, պաշընա կիյտիդինի տէ կէօլէրինէ տէք էնտիրիր թանըլմայաճադ դատար. եալանտան պիր քէօր օլտու էմինա օլտու հա՛, փադաթ պիր ճիւղի արալըք պըրագըր պէլի օլմայաճադ դատար, եալընըզ էթրափը կէօրիւպ ուշմէք իշիւն, պէօլէճէ դափուտան տըշարը չըղբալ տէ յնէ յինի դադարադ տօղուու տիլէնճիլէր քեահեասընըն դահվէօննէ կէլիր, «ուշամ» տիլէնճիլէր քեահեասը օրատա, «ալէթիւմ» ուշամ» տէր. պիր արա կէօղիւնիւն կէօրիւր թարափը իլէ պագար քի, քեահեա վէ պիր իքի քիշիտէն իսպարէթ տահա ճէմ օլմամըլար, քէնտի ազիլ տօսթուտա կէլմէմիշ, տէրքի «քիմ» վար պունտա եահուլ, քէահեա էփէնտի կէլմէշմի». տէրքէր քի «օթուրույօր»: «ասդ օլուն օտա մէ սիզտէ. դալար քի պէնտէնիդին կէօլէրի պէօլէճ, տրթըդ պունտան պէօյլէ իշէ կիւճէ օլմայաճազըմ, պիուէ սակլիք, քեահեա է-քէնտիյէ շունու ըէճա իտէրիմ»:

«քեահեա տէր քի «փէք է յի օնկալտա կէլմինլէր տէ պիր շէյ եափարըդ»:

«Ե՞ն պիր աղ շունտա օթուրուրում»,
ովկերէք օթուրմատա, սպադար քի էօթէտէն
ուճու գորտու կէլիյօրլար. լիւլէճինէն եա-
փար փարմազը ելէ կիւյտ եաղըյը օդշաբ
կիարի ուճունու գալարըը քի արթտան սէ-
լամ վէրիս իչէրի կիրէնի պիր էյի կէօր-
սին, պիր տէ էօթէտէն թօդու տիւմանա
գալթարագ դավանօղուն սահիպի իչէլիր
դափոյը աշար իչէրի կիրէր, եղան փէր-
տէսինտէ, «սէլամն ալէքիւմ, օֆ. . . .»
տէտի իիչ, տէտիլէր «նէ՞ վար, կիւրիւլթիւն
նէ, նէ՞ վար». «նա՞որ նէ վար, դավանօղ
կիթտի տէր». լիւլէճի տէ գալբտէն «հա՛,
հա՛, հա՛, ալմըշ Փիթիլի» տէ յիւր, դէֆկինի
ըդդարըք :

Օրատա պուլունան տիլէնճիլէրտէն պիրի
«պէ հէյ գարտաշ, հիշ գավանօղուա ալ-
թուն սադլանըը մը». «եա նէ՞ րտէ սազլա-
նըր» «եավաշ սէօյէ պէ, պիդ ալմատըդ ա՛
պիզէ նիյէ՞ տարըլյօրսուն, պու գաստար
ադլին եօդ մը. տէ յնէ յի կէօրտիւն մի
տէ յնէ յի, վիսապ, իշի տօլս ալթուն տըր,
տայիմա ատ էլիմուէ, եաթըրսամտա եա-
նըրտա հէմ իշինտէ ալթուն օլտուղունու
քի՞մ մէմուլ իտէր պա՛դ» տէ յէրէր էլինէ

ալըպ կէթմէտէ, լիւլէճիլէրտէնը ապ այսդա
դալդար «պու կիւն սիսմի թէլաշնըլ վար
իշմիղ կէօրիւլմէ յէճէք, տէ յէրէք, տէ յ-
նէքինին արտը սրբա գօդացա դօլլայա կիւն
իլէ պիր եօլունու պուլու քէջիլէքի, տէ յ-
նէ յի պիր եէրէ տայայըր աւորէ ապօնմատա
կիտէր էլինտէքի տէ յնէ յի պըսադըր, ալ-
թունը տէ յնէ յի ալըպ եօդա չըդար, ալիլ
տիր իշնի պիթիրիկ թ նամ տէ յնէ յինի
առանագ, պագար քի տէ յի ամմա, քէնտի
տէ յնէ յի տէ յիլ, «վայ և յին յիմ» տէ յու-
աթէշ վիւսկիւրիյօր, ի վիլէն տէտէ-
լէր, «պասպա՛ իշթէ տէ յիլ ելինտէ», «օ
տէ յնէք տէ յիլ սէնտէ, պիրպիրէրինէ
«հատէ, հատէ, նէ յիմ» ըսպըմ, ամմա
թիրեաքի իմիշ հա՛» տէ, տէք կէչտիէր.
պու ալիլ «ա՛ս, ո՛ւֆ տէ յիմ կէթտի»
տէ յու աղլայարագ, սա կայըն տօղուու
տիլէնճիլէր գահիշսինէ լուր, ամմա լիւ-
լէճի եինէ էվլէլքի կիպի օրայա կէլմիշ օ-
թուրուր ըտը, տէ յնէքին օրատա, կիւ-
րիւլթիւ էթմէտէ, էօթէտէն դավանօղու
տէրքի, «նի՞շին, տէ յնէք նմիկէթլի իտի
նի՞ճ օլուու». «գօյ վէր սպահը սէվէրսէն»
էօթէտէն գալդար պիրի տէտէքի, «գա»

Առաջը կէօրոտի՞ւն մի դավուզը, կիծէ կիւնա-
տիւզ պաշրմտա, հատէ լիւլէճի դավուզ-
լունըն արդասընա տիւշէր, թէնհա պիր
եէրտէ էօնիւնէ պիր թաշ դօր, ալիլ տիր
կէլէ կէլէ այաղլնը նասը թաշա չարփար
իսէ տիւշիւպ, գալուդ պաշընտան ֆըր-
լանմասը իւէ լիւլէճի դափոզ կիթմէսի պիր
օլուր. ալիլ էլ լիէ տէ յնէքլէ արանըր,
պիր դավուզ կէլիր էլինէ օ սաաթ աթար,
«խթէմէմ պու տէ յիլ» տէ յու պաղըրա-
րագ «դավուզը իսթէրիմ» տէրտէ, պու-
լունանէր «զահիր էսկի տէ օնուն իշին
պէ յէնմէ յօր» տէրլէր. «պապա՛ շիմոի օնու
ալտէ պիլ սանա եէնի պիր դալուդ ալը-
լէրիրիդ, օլմազա փարա լէրիրիդ պէ յէն-
տիյնի ալըրաըն». «խթէմէմ», պէնիմինի
իսթէրիմ, էսկի եէնի մագպուլում տըր»,
«է՞ն մագպուլուն ամմա պունտան պաշդա
դավուզ եօդ» «է յ վա՛հ» տէ յիպ, իրթէսի
կիւն եինէ մէզգիւր դահվէ յէ կէլիպ, սէ-
լէֆլէր կիպի կիւրիւլթիւ իթմէտէ, էօթէ-
տէն պիրի «հայ կիտի կինէ ոլէնիմ հըրդա,
պա՛գ սըրթըմտա, նէ տէ յնէք կիտի պիր
եէրէ տայատըրմ, նէ տէ տիւշոէմ ոլը-
թըմտան չըդար»:

Լիւլէճի օ ատէմի տէ պէլէ յիպ, դաւ-
ալինտէն «հէլէ տըշարը չըդ տա սանա տա
ալլահ քէրիմ» տէր դալդ մասընա պադար,
լիւլէճի «պու կիւն տէ իշիմիզ դալտը».
քէհեա «ինշալլահ եարըն իշինի կէօրիւ-
րիւզ». լիւլէճի արտք որբա տիւշարը չըդ ըպ
պագալըմ՝ նէ՞ եավոտը:

Լիւլէճի կիտիպ պիլ դութու ալըր վէ-
տէրունինէ թաշ, պիր չօդ տա արըլար
աօլուուրուպ դափաղընը դափար, անտէն
ալիլի դօլուր պադար քի թէնհա մահալ-
լէրէ սափըյօր, «շիմտի իշիմ օլուու ամմա
պագալըրմ նէ՞ լոտէ օթուրաճադ», տէրզէն
ալիլ կիտիպ պիր չընար ադաճըն ալթընտա
օթուրուր, օ մահալուէ պիր համամ ոլու-
լունուպ, լիւլէճի տէ կիւյա համամա կիր-
մէր իսթէր, օ իսէ պիր ֆէնստ տիւշիւնմիւշ
տիր. պիլ արա ալիլն եամընա կէլիպ,
«պապա շու դ ութույը էմանէթէն սանա
ալլրադ այըրմ համամա վարըսկ սօյունաճա-
զըմ, սօնրա կէլիր ալըրըմ, պուրտանոլն ան-
«զահիր, աղ շամա տադ պունտայըրմ». «զի-
րա իսի տօլու ալթան տըր, քիմէ՞ վէլէ-
պիկիրիմ, պէրապէր կէօթիւրոէմ նէ՛ օլուը
նէ՛ օլմաղ սէվապ ալըր» տէր:

Ալիլ ալթուն լոթիլնը իշխթայի կիսկի պաշտր թաթը և հապէթլէրլէ լիւլէճի իլէ դօնուշմաղա, կիրքա օ համամա կիրակինտէ դութոյը ալրու պաշաճագ օ ֆիքիր իլէ պունու դանադրու օ իսէ լիւլէճի օնուն տիւշիւնտիւնինի պիր կիւն էվլէլ տիւշիւն միւշ տիր:

Ալիլ Հանրմ նէ լազրմ պանա թէսլիմ էթ, գօրդուսուգ ցու պհէսիլ կէլիր ալըրալն»

Ալէճիւգիւ է լիւշիւրէք սէսինի քէստի

Ալիլ Օլա անունը հազըդաթ աղջրճա, նա՞սը իտէիմ, ովթունլարը պուրտա պօշալտըրագ անար կէօրէն օլուր մը, նէ լազրմ շիւպէնի օրմտան իսէ, տահա է յի դութոյը էնում կէօթիւրիւրիւմ հազըր քիմնէ աէ կէօրմէզ, աչար պօշալտըրըմ, ալթունլարը պըր կտէրիմ, սօնրա կէլին պէնի պուլսուն շաշոյն ատէմ, տէր կիէն դութոյը հըրդ առընըն ալթընտան սըրթընա կէօթիւրիւր, էլի իւ: գափազընը աչմայա օղբաշմտա, դափագ տըր աչըլտըրը կիսկի արըլար հէփ ոփուն աիշարը, ետդասընտան գօլլարն իզնէ: վըզ, վըզ, «աման» պաղըրարագ թուքիւ օլուր, տար սըրթընտան հըրդայը չըդ արըր աթար, լիւլէճի

օրտա հաղըր ա՛, հըրդայըր գափազը կիտի եալլան նա՞սը գօշար, դէվալը ալիլ հըրդասընը արար, նէրտէ պուլաճագ աղլայրադ քէնոտի մահալինէ կիտէր:

Սասրա հայըն եինէ ա՛ս, ո՛ւֆ իտէրէք, տողրու դահվէ յէ կէլիր. օրտա օթուրանլար նէ օլուուղուն աննայըպ տէրէր քի, «ալթունը է յիշ և էրտէմիսադլարապ», լիւլէճի օրտատ եա, տահա նէրտէ սադլաըլարը տիննէր. քիմի անթէլինին տիքիչ արալարընտան, քիմի ալիզէրտէն, քիմի կէօթէքտէն, նիհայէթ հէր պիրի պիրէր կէնա խապէր վէրտիքտէ, լիւլէճի տահա նէրտէ սադլաըլարը տույսուն, եա, քէնոտի քէնոտինէ «աննատըմ է յի մստէնինի պուլաւուգ տմմա պէօյէ պիրէր պիրէր սօյմտղլս պաշա ըլդամայաճաղըզ, իլլս եէքիարէ սօյմնինը պիր գօլայընա պագմալը» տէ յիս գալդար «սիդէ թաճիպիք վէրիյօրում աղալար, շիմտիլիք կիտէ յիմտէ պիր գաչ կիւնտէն կէլիրիմ.» «քեահեա է յիշ է յի օլուր, սէն կինէ տօլսչ զարարը եօդ, պու դատար մալիւմաթըլմըզ օլուր եա, թէսկէրէնի ոօնրա եափարըլ» տէ յիոլ լիւլէճի պաշընտան սպալտը:

ԼԻՒԼԵՃԻ
ԱՀՄԵՏԻՆ
ՔԵՍՅԻ ՏԻՎԱՆԴԻԼԿԻՐԻ ՍՈՅՄՈՒՅԸ

Պիր կիւն լիւլէճի կիտիալ դըլըղնը տէ-
յիշտիրիր. չիւնքի արթըր բիճալ քիպար
ասյիրէսինէ թէքիփոխ կիրիալ չըդար,
վէ քէնտի օմուրտուղլարը օտայա տէկին
կիթմէ յէ ըուխտաթը տա վար, ամենս օրտա
օլմաւշար օլմամբշար գայտ տէյիլ, առու
գատար քէնտիսինի սէվտիրմիշ խոր:

Եփէլա քիպար պիր քիմսէնին դօնաղընա
կիրիալ, օմուրտուղու օտամնտա պուլու-
նան փէջմահմանըն էնիւնէ կիտէր օմու-
րուր քեաղատարը դարըշըրը, զիրա ա-
րայածաղը վար հէլէ բասթ կէրիր. նէ՞, է-
ֆէնտինին պիրատէրինին մէքթուպլարըն-
տան ուսուլէ պիրինի ճէպինէ սօդար,
պիր ալտա օրատա է յըլնիր մէ յլէնիր, ան-
տէն տըշարը չըդըր միօհիւրէ թաթափիդ
պիր միւհիւր, պիր տէ քէնտի էփեարընա
ոյկիւն պիր նամէ ետղըպ, էլպիսէսինի
տախի թէսպտիլ իտէրէք, կիւյա պիրատէ-
ընին թարաֆընտան մէքթուպ կէթիրմիշ

կիպի էֆէնտիյէ մէքթուպու սունար, է-
ֆէնտի մէքթուպը ալբ գըրաաթ իտէր
պու կէօնա:

Պէսէմ պէրապէտ ալզիմ:

Հայլը պէտուին ունուու նումբան ըղըն չար, ըղէն
ուղէնէ ետուույթ ըղըն. Քադու շէնու հուլէնէ
ու ուրենէ ու մէ մէլուուպ պէլ ետուուպը ու ուրե-
նէն ետուուպը. Էնու ուղէնէ նէյշըն շու ուր ու ու-
նուրութնըն նէ գոտար ուկւնէնէր չոր իւն, հէս
նուեն, ուրեւ հումուն իւնուենէրէն, ուաշուն այտապահ
ուրեւ գուն եւլէնէ հիյնուենէն, գոտուուլունը ու
իւնուենէն ու աբէնէնի նետիւէ իուեյիմ, բէնու իուե-
յիմ իւնուենէն ոււենուին մէրագըն եւ, էսին ու-
նուրութնը ու մէլուուպ նէնէրէն ուուեն նէսուի էպին
ու նուրութնը նէնէրէն իւուեյիմ, եւնին էնէյյին իւ-
ուեյին իւն ուկւէլ, եւու նէնէրէնէն. ուէֆու ըէնուէ-
ուրէնէ մէ մէլուուպ զուսուուպնու ինու էնէյյուուպ՝ ունէուին
ինուուպը հէմանը ուույուրուուպնը: Անու հում էւն
իւնու, եւնու էնլուն ուսիս գոյապապը:

Էֆէնտի, մէքթուպը օդուտուդտան սօն-
րս պիեք է յի տէ յիպ, սէրագապ տիլէննի-
էր քեահեամընա խապէր, գաչ տիլէննի օլ-
տուղունու աղնայըր գայտ իտէր. պատէ-
հու օլ գատար էմվար պիչտիրիպ, տիլէն-
նի էրիաէ համափուա մոյունուըուըուպ, անլէր

իշերտէ եայդանմատա օլսունլոր, քեահնա
պէրփատէ էսկիլէրի թէսլիմ իսփւագ, եւէնի-
լէրի հէր քէսլն եալժաղըն եանլնա դ օյու-
վէլփր:

Տիշնծիլէր իշերտէն տիշարը չըդընձանէ
տափարլար, թամամի կիյինէնէքլէր, էլլէ-
րինի ուրուպալարըն իւզէրինէ դօր դօմաղ
«եօդ պէնիմ տէ յիլ, Ահմէտ չամաշըրըմ
սէնտէմի», «եօդ ա' գարտաշ», էօթէտէն
օ տէր «պէնիմըի տէ եօդ» տէրին պիր
մուարազա տըր դօմիար, վադահ կէօղլէրի
կէօրմէդ ամմա քէնտի էսվապարընը թա-
նըրլար, նիհայէթ էֆէնտինին տաէմի քէահ-
եա տա օրատա մլուլունարադ տէրլէր քի,
«տըրլանմայըն էսկի դօդմուշ ուրուպալա-
րըն եէնիսի տիր, տէտիլէր «հա՞նը էսկիսի»
«էսկիսի կիթտի», «էյ վա՞հ տէ յիպ աղլայըպ
սըլլայըլ պէթտուա օդույարագ կիյինիր-
լէր, անէլը եանըպ թութուշմատա օլսուն:

Ավէլիմ լիւլէնիէ պագալլըմ նէն եափոր.
օ ուրուպալարըն ճէմիսինտէն ալթունլարը
այըըըր, քիւլիյէթի ալթուն թէրաքիւմ
իտէր, պատէհու քէնտինէ տէօրիթ եալիր
պու իսիմէր իլէ ծին Ահմէտ, լազըրաը
դումդումասը Օսման, չէյթան չէքինի Պէ-

քիր, վէլէտիվնա Մըսարդ, պունլարըն պիրի
էլ վէրիր չէօյլէքի, պըրչա փարմազնը
տէրեայէ սօդսա պուլանտըրըր, լիւլէճիտէ
պէօյիւրըլէրի օլսուդանն սօնրա, արթըդ
թարփիք հաճէթ տէ յիլ:

Պիր կիւն լիւլէճի թէրզի տիւքքեանինըն
պիրինէ կիրիպ, քեահեա պէյին դօնազնը
սիւալ իտէր, թէսատիք պու եա գօնագ
տա դարշուսնտա օլսուդունու թէրզիտէն
աղնայըպ, վէ անըն իլէ կայէթ մուհասզէթ
ալըշտըրըպ իւսթիւնէ պիր դաթ էսվապ
տիբուրիր, իսթէտիյի փարայը տախի վի-
րիր, սէպէպ պէօյլէլիքլէ իշ էօյրէնէճէք
ուզուն ուզասիյէ օլտուրուք քեահեա պէյին
էսրարէրինէ վուգուփ օլմագ իչիւն, քեահ-
եա պէյ տէտիյիմիլ ատէմտէ լիւլէճիտէն
լա ֆէրդ տալա այլըստ օլմագ, անըն իջիւն
արաշթըրըր քեահեա պէյին նէսի վար նէսի
եօդ, գաչ էվլատը վար, վէ խիմէրի նէ
տիր, վէ գօնազնընը քէնտի միւճէտտէմի
եափարըմիշ, հաղըքմը ալմըշ, գաչ սէնէ
օլմուշ, պիր տէֆամը թէճիւլ էթմիշ,
գաչ սէնէ աիր, էլնասըլ պիր ատէմին նէսի
սօրուլա պիլիր հէր պիր վէչն իլէ թէրզիտէն
թէքմիլ մաալիւմաթ ալըր, մէվսիմտէ եալ

օլուողունասմէ եալլյանադլ թթմիշլէր գո-
նագ պօշ , ընքին անախթարը թէրզիսէ .
դօնալը կէզմէք արզու խաէրսէ , թէրզի
աղաշ իւսթիւնէ » տէ յիս՝ հէր թարափնը
կէզափիքիք . լիւէճի տէ իյնէտէն իփիյէտէք
դաշ օտասը , մէրտիմէն այադլարընա դա-
տար արդ դաթ խոռուպ տէլլէք . արատա տա-
քեաճեա պէջի կէօրտիքտէ կիյտիդի էլ-
պիսէ յի վէ պինակի ամթը րէնկի իէ պէցէ-
յու պանտէն եափածագ օյունունա պաշար;
կէզբէլա պալ րէնկի պիր չառըր ալլըր իփ-
էրի պալ րէնկի , գաղզզ լսր պալ րէնկի վէ
թէփէսինտէ այ իլէ եըլորդ պալ րէնկի ,
քէօչէրինէ պիրէր մէլայէք պալ րէնկի ,
փէտիզնալարըն կիյնաստիյի տափի պալ րէն-
կի օլարադ , չատըրըն դափուսընտա տու-
րուրդար ըստը . աէրունինտէ քէնտի պալ
րէնկի կիյննմիչ , վէ կէլէն կիտէնէ վէրիէ-
ճէք ճէվասը , քիմտիք աէ յու սօրանաքիմ
օլուուրունու հէպ աղնասըր , վէ թէրթիալ
իթափիկի չատըրը Առարուղ սարայըն թա-
գարշուսընտա օլան դըրտա դուրտը , նէ
վաղըթ , կինէնին պիր նըսֆընտա ալէսէ-
պահ չատըրը զահիրէ զրդար :

Պիր սասպահ Փատիշաճ տիւրափիւնի պա-
դընըրքէն չատըրը կէօրտիւրէ յին թաճինպ

խոէր վէ թըֆիլրոնը չրզրըրսկ տէր ժոէնտէ
պանդ , պու նէ նիշանէ պէօլէ , տալա պիր
էսէրեօղիքէն անարզուան զուհուրամմընէ .
թըֆիը տէ օնիւպ սէ օյէրքիքի , «Փատիշտհըմ
էմինիկ օլուրսա աննայալըմ» Փատիշաճ
տափի էմի խոէր . տէրագապ թըֆիը տի-
շարը չըզըստ ազուլարտան պիրիսինի կէօն-
տէրիքի աննամըն . մէմուը օլան կիոնէր
վըլէտիզնայար դարշըրցըլ տէլլէր նէշ-
րէյէ » մէմուը տէր քի «դուխուաթ եօ՞գ մը-
իչքի կիմէյէ » . պիեքէյի ամմա , էփէլս
ապուէսթ ալլունամալ դըլորդտան սօնկա
իչէրիկիրմէվախն տէրէր . պատէհու մէմուը
փէքէյիտէ յիստիճրտապունուրանտէն
չատըրըն դափուտունա կէլինճէյէ գատար
թէնպիհ խոէրէր , եանիյա չօգ լափ սօր-
մա , սանտ պիր չէ յ միւալ խոէր խէ . օ վա-
դըթ ճէվապ վիր , եօղիսէ էյլէ կէվէղէիք-
տէն խօշընսապ » . մէմուը օլան իչէրի կիո-
ռիդ պագար քի , էլինաէ պիր , իրի թանէլի
թէսովիհ պալ րէնկի , պիր քէրըէ կէրի տէ-
յու իշարէթ խոէր . «ա ման տէ յիստ տիթ-
րէյէրէք կէրի չէթիլիտ տուրուր , լիւէճի
խատէմէլէրտէն օլուուզունու սօրուպ աղ-
նար , պիր դաշ սիւալար տաճա էթտիք»

տէն ոօնրա , խատէմէ օրտան տիշարը պ-
դըպ , տէր քի , « ճանրմ պու քի՞մ օլույօր ,
սիւալ օլունուրա նէ՞ տէ յիմ » , վէլէտիզ-
նալէր տէրլէր քի « պունտ Խօրասանի Ա.սէլ
տէտէ տէրլէր , հէմ պու գատար էօնիւն-
տէ տուրմադ օլմազտը ամմա նէ իսէ , զիրա
չօդ սէ օլուէն խօշանմաղ » . « Ա.սէլ տէտէ
նէ օլունզունու աննայամատըմ տէրսէ » .
« եանի Ալահըն ամու ճամբնըն թօրնու տըր »
Խօտէմէ կէրի տէօնիւգ վարը թըֆլյա
նադլ իտէր , թըֆլուտա Փատիշահա թիմատէ
իթմէտէ Փատիշահ տէր քի , « թըֆլը պիր
տէ սէն կիմ զիյարէթ է յլէ շունու աննա տէ
նէրտէ խթէր իտէ պիր սարայ տէօչէնսին ,
զըրտա տուրմանըն մանասը , հէմ մաւթ-
պախտէն նէ էմրի օլուրսա թապին օլուն-
սուն » . « փէրման էփէնտիմիզին » տէ յիպ
թըֆլը տօղու չատըրա կիմէտէ քիշիզա-
տէլէր գարջըլայըպ սօրարլար , « Ա.սէլ տէ-
տէ յէ զիյարէթ մի » . « էփէթ » . քիշիզատէ-
լէր քիմ օլունզունու աննայըպ իշէրիյէ հա-
սիր վէրիրէր , կէլմէսինէ րուխսաթ իտէր .
թըֆլը էօնիւնէ չքդար կիւյա հագ թարա-
ֆընտան կէլմիշա՝ , պիրազ տիւնեավիճէ
թէրթիսլէր սօրար , թըֆլը Փատիշահըն էմ-

թինի սունտուգտա , Ա.սէլ տէտէ տէ
« պիզէ իղին եօդ , հէլէ պէնիմ հազ դրմա
հիշ նէ վինտէն , լաքին ուշադ լար իվուն է՞ » .
նիհայէթ պիրազ վէտալէշաիքտէն սօնրա ,
թըֆլը ավտէթ սարայա Փատիշահա է զյէ ի-
գատէ իտէր : Փատիշահ էմր իտէրքի , եէփ-
մյէ թասլլալէրէ եէմէթ թային օլուն , պա-
նա կիօրէ տէ յիլ տէ յէն հէփախնտէն զիյա-
տէ եէր , ուշագլար տախի տօյտուգտան
մաստա՝ էփէրիտէ իտար օլուր , պու հալէր
պէօյէ օլմատա , կէօքտէն չատըր ըլա ալ-
լահըն ամու ճամբնըն թօրնու ինմիշ տէ յու-
պէյն էլ նասէ թէփաթուր օլուր , ա՞հ գուր-
պան օլպըրմ տէ յէրէթ զիյարէթ կիտէն կի-
տէնէ , գատընլար պիր պիրլէրինէ , « աճապա
գարտաշմին ազինի իփատէ իթսէմ եինէ
մէմուրիյէթինէ հիմմէթ պույուրուր մր. տի-
կէր « կիթ է յի օլուր . զիրա օ զաթ
թէրին տէ յիլ » տէտիքտէ օ գատըն օնուն
լաֆընա գանըպ կիտէ յիմ » տէր , չատըր
եանաշողընտա մակըրճ օղլուլարը գարշ-
ըպըպ տէրլէր նէ՞ րէ յէ . տէտի « այ օղուլ
Ա.սէլ տէտէ յէ զիյարէթէ » , « է յլէն խապէր
վէրէ յիմ տէր » . « փէք է յի պէրլէրիմ » ,
կիտիալ հապէր վէրիր . անտէն կէ-

րապ տէրքի» կիր ամմա փէք եանընա սօդուլ
մա ու զագտան, հէմ չօդ լադըլըտան հօշ-
լանմաղ, նէ վագըթ պիր շէյ սօրարսա ճէ-
վապնը վէր», «պաշ խոսթիննէ» տէ յէրէք
իշէրի կիրիպ պագարք քի եխողի էօթիւլու,
շէօլէ աղլայարագ բէճա խտէր ամաննէ.
փէնտիմ նէյէթիմի դապուլէ յլէ». «սէօլէ»
տէր. մէգիւրէ դարտաշնը պիր մէմու-
րիյէթէ գօմագ իշին իփատէ խտէր իսէ, Ա-
սէլ տէտէ տէր քի նէ՞րէ յի իսթէր», տէտի
«խտիրնէ յէ». Է յի ամմա սալթ պօշունատա
օլմաղ նէզիրի վար փէք է յի տէր էմր է-
տին ճանըմ էփէնտիմ, պէօյիւք պիր ատամա
վէրկի օլսա չօղա վարրը, լաքին պիղէ օ եօլ-
տա հաճէթ տէ յիլ, անծագ ֆուգարա իշին
օտա գուտրէթէ կէօրէ. զիրա պիղէր առա-
գապուլ իթմէ յիլ կիւնահ տըր, նու ֆուս
ագճէ իլէ սաթըլմաղ, սագըն ուշադ լարա
պիր շէյ վէրէ յիմ տէմէ հա՛, «պաշ խոս-
թիննէ» տէ յէրէք կիտիպ իւչ պին դուրուշ
թէտարիք խտէր կէթիրիր վիրիր. «հատէ
կիթ ֆիլան կիւն ֆիլան սաաթ շու րատտէ
լէրտէ սանա միւժ տէ կէլիր տէր. «փէք
է յի» տէ յիպ կիտէր լիւլէճի նէ. եափար,
քեահեապէյ դափույանէ դըլըդտա կիտէր

ոէ օ զըլըդա կիւնիր, վէ օ վագթըն հիւրիւմ
տալըն հուզուրանա չըդ ոպի, է էփէնտիմիզին
էմրի ֆիլանճա Ատէմի, ֆիլան կիւն շու սու-
աթտա խտիրնէ յէ տէտիյիր կիւն իթրա օլուր,
չաշուտու տա դափուլարտան էքսիք աէ յիլ
սունտան պէջոլէ տրմըդ բէճա իտէնէր
դալէմէ ալլնմտլ, նէ կիսկի, քիմի ման-
սուպ իսթէր, քիմի տէ ֆա տիլէ յինէ վասըլ
օլմադ իսթէր. մէգիւր տախի իշ կիւն էթ-
միշ ֆուգարայա տըր տէ յէրէք շունտան
սունտան է յի փարսու չէքէր, եէմինտէ էթ-
սէ պաշը աղլըմաղ, նիշին եանընտա պիր
սանըդդ վար իսմինէ զ օյմուշ. ՅՈՒՊԱՐՈ.
կէլէն տղ ձէ օրտա մէրտքիւմ օլուր,

ԼԻՒԴՅԱ ԱՀՄԵՏԻՆ
ՔԵՍՀԵԱՆԲՆ ԳՐԱԴԱՆԸ, ԿԻՐՄԵՍԻ

Պիր կիւն լիւլէճի, մասյէթինտէ պուլու-
նան ու շագլարտան էն իշիւղարընը տիվան
եէրինէ կէօնտէրիր քի քեանիա պէ յին կէ-
լիշի պինտիյի հայդանըն վէ քէնտի կիյտիյի
և լալիսէ սինի բէնկիր բէնկինէ վէ պիշտի պի-
չիմինէ տըրդ աթ էթ սինտէ անտէ կէօրէ խաւ-

պէր կէմիրսին, չաշուտ էրքին տիվան մա-
հալինէ կիսէր աշաստա աօլաշըրդան, պիր
տէ էօթէտէն քեահեա պէ յ տիր զուհուր
իրէր, կայրը նասորի ըսորմ ըսա տըդ գամ.
պատէ հու կէրիյէ ամսէտ այնը ամբնա հա-
պէր, « էֆէնտիմ պիր եազըդ աթա պինմիշ
էօն պատ լարը թօփուտան աշազըսը պէ-
յալ, պէ մին կիյափի դ աւուդ պարութի
մէ տիլիմին սայրընը սարընըն թէնկի, պոյ,
անթէրինին չիշէքըէրին սայըսը, պէլոէ մար-
փրճ շալ եւտի չէխոս, սրբթառ թէ յոն
քիւրք, վէ քիւրքին թիւյէրինէ վարընճա-
յա դ ատար սայըսդ եազար, ամմա ավու ի-
տէրինիդ պէնտէնիդ սայըս եազաճագ
վադթըմ եօդ ուտու, լիւլէնի աէրադ ասկ
քէնտին տէ օլմայանըտա ալբա թէքմիլ ի-
տէր վէ կիյինիա աթա պինկը, նա՞որըմ
տէր « հիշ սէ օզ իսթէմէղ ալլահ վէրէ ի-
քէնիփի պիր եւտսէ կէ օրմէ յէ յիտիք, զիրա
պիզոէ դայըս իտէնէ յիլ » տէր. « հատէ
ընտըմ նասոր կիթափ իտէ պէնիտէ եօլէ կէօ-
թիւրին. շիմտի պիրափիրէրինէ աման է յի
տըդ դամ իտէլիմ շազըրմայալըմ տէ յէրէր,
պու շիւ պէնէլէրէ կիաէրլէր. պիր քէրքէ լիւ-
լէնի իչէրի կիրինմէ, ազարար թէլաշտա, իչ-

լէրինաէն պիրի, « Ա, հմէտ, Մէհմէտ », « էյ
նէ վար պէ ». « նէ օլաճաղ քեահեա պէ յ
էֆէնտիմիլ կէլոփի », « պէ տէ ընտըմ զէվ-
դէր, քեահեա պէ յ կէլէլի եարըմ սասաթալը »
տէր. « լէվլէք հա՞նկըմըգըլ պիլմէմ, տը-
շարը չըդ աս պագ մադ » տէրքէն, լիւլէծի-
յի աթտան էնտիրտիքլէրի կիպի աթլա ու-
շադլար օրատան նապէտիտ օլուրլար. մէկ-
քիւր եօդարը չըգըպ պագար քի քեահեա
պէ յ տիվանհանէտէ տոլաշըյօր, հէմէն պիթ
թադրիպ եաննան սօդուլու վէրիր. պիրտէ
ասըլ քեահեա պէ յ կէօփիւր քի քէնտինէ
պէնգէր պիրի զուհուր իթմիլ չէ օլէ քի,
դարշըննա պիր այնէ տուրուր կիսի տուր-
մուշ, շիմոփ պիր անն պագար պիր քէնտի-
նէ, կիյտիյի էլպիսէտէ գուսուրսուլ. պա-
շնատան դ ավուղու ըդարը էլինէ ալլը պա-
գար. պիրտէ օնուն գավու զունա սպադար քի
պիր ֆարգ եօդ, « սիւահան ալլահ » տէ յէ-
րէք թէքրարէն կիյէր. շիմոփ ասըլ քեահեա
պէ յին ուշաղը չըպըդ տոլտուրմուշ կէթի-
րիր շաշըրը հանկըմնա վէրսին, չըպըդ է-
լինսոէ թէքրար քահվէ օճազնա կէլիր. գա-
փու եօլտաշըսը « նիյէ կէրի կէթիրտին չը-
պըըլ » տէրսէ « պուլամատըմ էֆէնտիմիլի ».

տէր «ամեն եակարըն հա՛. լիք պանա
շու չըպալը», «ալ վարը լիք պադալը»,
տէր. շիմտի սէ օյլէնէրէք կիտէր, լաքին
չըպալ էլինտէ շաշըրը, հանկըսընտ վէրսին
պիրինէ տէ վիրմէ լ չըպալդ էլտէ կիրի տէ օ-
նէր իսէ, իլէր քի չըպալդ կէ օթիւրէն գատիու-
եօլտաշըն տէր քի «նա՞սը լ օլտու, նիյլ կէ-
րի տէ օնտիւն չըպալը վիրմէտէն», «նէ՞ պի-
թ յիմ, էֆէնախից տէ չըպալդ լըտղմիսէ
արթըզ օ պիրի արասըն պուլուն», տի-
կէրի «նէ՞ տէմէք պէջիլ լաղըրտը օլմաղ»
հօթէտէ միւճառէլէտէ օլունլար :

Պատէնու քեաֆփէսի ճէմ օլուալ օ վադ՝
թին փատիշահը դաֆէս արդ ասընոտ օ
թուրուր պագար պէջ հանկըսը օլուուզունոտ
պիր տիւրիւ. քէտիրէմէջ. թըփը տա եա-
նընտա Փատիշահ հանկըսը տըր, տէ յի ոս-
րարոսա թըփը տէ օնիւու տէր քի «Փատիշ
շահմ» հուզուրունուզոտ իջլափ օլմաղ
է օյլէ պէնդէրէր քի արըլնը պիլէմէտիմ».
օ փադ թըրն հիւքիւմուրընը չըպարը, քեահ-
ետ պէջ, լէպակէ էֆէնտիմ, լէպակէ էֆէն-
տիմ», դաշ տէփա պէօյլէ իքիստէ ճէ՛
վապ վէրիր. նիհայէթ նէ սիւալ իտէր իսէ
պիր մէփհում ալամաղ. «դ օնտադ նէ՞ բուժ»

տէլսէ» ասրըը քեահետ պէջ իլէրլէ յիալ
տէր քի, «թէրողի տիւքեանըն գարշըրն-
տա», «դա՞չ օտա հարէմ, դա՞չ օտա սէլամ-
լլդ» տէրուէ. «տէ օրթ օտա հար . . . . .
եօդ կալիսս պէջ օլմալը». իշմէ իքի տէ
մինէ սէլամիլը», ամմա տիւշիւնէրէք սէ օյ-
լէ յօր. սախմէտի իլէրլէ յիալ տէր քի «էֆէն-
տիմ պէջ օտա հարէմ վէ իքի սէլամիլը».
դաչ այագ մէրտիմէն օլուուզունու վէ նա-
լընլարըն չիտիսին սայրարնա վարանա-
տադ խապէր վէրիր, ամմա նամը ասլա
շաշըրմադ եօդ թըգըր թըգըր սէ օյլէմէտէ,
ասլամնա տէօնիւալ «սախմէտ սէն իմիշ-
ոնի, վէ պա իշէրին նասալըն պայիսիտէ սէն
օլուուն» տէ յէրէք խըրփալայաճադլար :

Եիմտի ապրէ քեահետ պէջ թաաճիւալ
իտէր թէնտու քէնտինէ, պա. սէ օյլէ յիշէրէ
հըրաընտան ազպայաճագ, «վալլահի էֆէն-
տիմ պէնտէնիլ եալիսա տէ յիլիմ», նասըլսա
շաշըրաըրմտան նէ տէ յէ ճէ յիմի պիլէմէ-
յօրում ր վէ պէ օյլէ սախմէրէարլըդտան
ասլա հապէրիմէօդ» տէտիյինտէ, օվադ թըրն
հիւքիւմուրը տիւշիւնիւր քի պունլարտան
պիր ու ճ պուլմայընճա մէսուլիյէթ քէնտին-
տէ գարաճագ, հէման ֆիրը էտիս գարը-

սրնը կէթիրթմիրիր պարի իշի օ այբուտ իթ-
սին տէ յու . «դ օճան հա՞նկըսը» տէր իսէ ,
գարը տէ օնիւալ «իշթէ պու .» «ետ պէրիքի»
գարը իքի եանէ պիրէր պիրէր պադար վէ
պիրինէ տէ գարար վիրէմէ յիալ տէր քի ,
«պու տա դ օճամ» , պու տա» անտէն տէօթ
եաշընտա պիր նէ փէր օղրանու կէթիրթտի-
րիպ ծնատա սօրար «պապան հա՞նկըսը» ,
չօճուգ տախի ոտխթէ յի կէօրմէ յուալ , փար-
մաղը իլէ պապալնը կէօսթէրիր . պու տէր
«պէրիէ տէ պադ» պադար , փարմաղը իլէ
իքի եանա իշարէթ , «պու տա պապամ» ,
պու տա պապամ» տէր :

Նիհայէթ օ վագթըն հիւքւմտարը թէ-
համմիւլ իտէմէ յուպ տէր քի , «ատիթէ
քեահեա պէ յ հանկըսը լաէ քէնտինի ոկ յան
էթամին . շու անո հադդը իշիւն զարարըմ
տօգունմաղ .» պիր տէ լիւլէթի Ա.հմէտ հու-
զուրունա չքըրալ , գօյնունտան արդուհալը
չքգարըր էօիիր աննընա , անտէն փատի-
շահա սունար . փատիշահ պադար քի քէնտի
լուխամթը իլէ էլան եէմին տէ իթմէմիշ
օլսա եինէ պիշէ յ ետփմայաճագ . թըփլյա
տէօնիւալ նա՞սը պուտալա՞մը իմիշ . «ամա՞ն
էֆէնտիմ» տէր , պու դատնը մէմնալ օ-

լունմալ լոտը . փատիշահ տէր նաղլ էթ
իլւլէթի Ա.հմէտ :

1 ֆէնում .

Տինէր էւն» ոէր իւ-էւննի ոէր գերւանը ,

խունէնց նուռ էրեւ ոէր ոէր Սունընը

տէ յուալ՝ պաշնը մին էվլէլինտէն ախը-
րընա դ ասար զիքը օլունան մէնդընէնին
նադ լիյէթինէ . նաղլ իթակըճէ , մէզքիւր
տախի օլ տէրէթէ կիւլէր քի , քէնտիսինի
թութամայսադադ դ աստար :

Օրատա պուլունանլարաան քիմէ տօդան-
մըշ իսէ պէհէրի պիրէր կէնէ , վէ նադ լիտէ
խիթամ պուլուր . օ վագթլար փատիշահ
իլւլէթի Ա.հմէտ փայէ վիրէրէք , պիլէսինձէ
ալը դ օյուպ , լիւլէթի Ա.հմէտ տախի օլ վէլէ-
տինալէրի տէ եանընան այլբմայաճագ ,
պադը էօմիւրլէրինի դէֆդ ու շէվդ իլէ կէ-
ջրիրէր տէ յու պէօյլէ ըկվայէթ օլունուր :

Պի ՄէնԳլանին թէթըթը

—————

ՀՅ Ազգային գրադարան

NL0623301

Ի Խ Թ Ա Ր

Անուրե զի՞ր օլունան ընսալելեր երգնէ
հրա-ֆանը իւն նիւր+ճէ լիսանընդուռն նասոյ ս-
մէմանէ օլունարադ , հեր +ինապիճը ովի-+տա-
նընդուռ ֆիրունիւն օլունանդուռն հասարա ,
լիունանդուռ-իւլա ուշւնդուռ 208 հօմէր իւն
մէրադքամ Պօւանը լիունանդուռն ովի-+տանընդուռ-
պունդուռնար :

Եւնի եւմեծ +ինապը մէ համար եւկէէ .
շիմուէջ սոսուլար մէ մէշնար աշճըւրըն
դուլունուռն ներբեներ եւկէէ :

Կըլ Ահաւո եփենոինին մէնչըպեսի :

Մէճնա-ոյը հաղելայն թիւր+ճէ մէ իրմ-
նիճէ 1, 2, 3 քըլալը :

Rach